

۱۶ زندگی ایران

تکمیلی

طرح گروه طلایی ایران برای موزه‌ها

موزه ارامنه تهران پیلوت اجرای طرح تیم مخترعانی شد که به‌تازگی و در نخستین دوره مسابقات بین‌المللی اختراعات سوئیس، مدال طلا کسب کرده‌اند.

نخستین دوره مسابقات بین‌المللی اختراعات (ویژه مخترعان عضو فدراسیون جهانی ایفیا) تیرماه امسال به صورت آنلاین در ژنو سوئیس برگزار شد و محمودرضا گرجی، سالار بصیری و مرجان حاجی رحیمی، اعضای تیم شرکت‌کننده از ایران توانستند با ساخت وسیله‌ای برای پایش و حفاظت از اشیای موزه‌ای و نسخ خطی در راستای هوشمندسازی موزه‌ها، بین ۸۰۰گروه شرکت‌کننده از کشورهای مختلف برای ایران مدال طلا کسب کنند.

محمودرضا گرجی، نماینده تیم مخترعان در نخستنی که در ساختمان ایکوم ایران برگزار شد، درباره دستگاهی که این تیم ساخته‌اند، گفت: با ساخت این دستگاه سعی کردیم مشکلات موزه‌ها را کم کنیم نه این‌که چیزی بر آن اضافه کنیم و امیدواریم بتوانیم در هوشمندسازی موزه‌های کشور گام کوچکی برداریم.

سیداحمد محیط طباطبایی، رئیس شورای ملی موزه‌های ایران (ایکوم) هم با اشاره به این‌که این طرح یکی از اقدامات رو به جلودر موزه‌های دنیا و اتفاق خوشایندی است که آن افتخار ساختن نصیب جوانان ایرانی شده، تصریح کرد: در دو سال گذشته موزه‌های جهان به دلیل شیوع کرونا، دچار معضلات بسیاری شدند اما بودند موزه‌هایی که از فناوری‌های روز در فضای مجازی استفاده کردند و توانستند خودشان را سرپا نگه دارند که یکی از این موزه‌ها، موزه ارامنه تهران است.

آلیس شاه‌مردان، مدیر موزه ارامنه تهران با اشاره به فعالیت‌های این موزه توضیح داد، ما در موزه ارامنه تلاش می‌کنیم اشیایی که از گذشته امانت به ما رسیده، در بهترین شرایط نگهداری شود. مثلاً در موزه، نسخ خطی ۶۰۰ساله داریم که شرایط نگهداری آن برای ما اهمیت دارد و حالا با ساخت این دستگاه می‌توانیم به هدفمان که حفاظت از اشیای موزه‌ای است بیشتر نزدیک شویم.

همچنین علیرضا قلی‌نژاد، معاون فناوری و کاربردی سازی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری با اظهار خوشحالی از به سرانجام رسیدن چنین طرحی گفت: تاکنون گروه‌های زیادی تلاش کردند این طرح را به سرانجام برسانند که موفق نشدند و همگی نیمه‌کاره آن را رها کردند و اینک بسیار خوشحالم بالاخره یک گروه توانست علاوه بر ساخت این دستگاه در بعد جهانی نیز آن را مطرح کند.

قلی‌نژاد افزود: کنترل، آنالیز و پایش محیط برای نگهداری از اشیای موزه‌ای و این‌که با چه چیدمانی صورت گیرد، از نکات مهمی است که در این طرح دیده شده‌است.

موزه صنایع‌دستی معاصر ایران پس از ۱۳سال در مجموعه فرهنگی–تاریخی سعدآباد بازگشایی می‌شود. آثار این موزه، مجموعه‌ای نفیس و برگزیده شامل بیش از ۱۰۰ اثر صنایع‌دستی از استادان بنام و صاحب‌سبک خواهد بود که از سال ۱۳۷۳ خریداری شده و در ساختمان مرکزی سازمان صنایع‌دستی وقت قرار

بازگشایی موزه صنایع‌دستی معاصر ایران در مجموعه سعدآباد

داشت و از سال ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۵ به ساختمان ولنجک انتقال یافت.

از سال ۱۳۸۷ و پس از یک دور نمایش، آثار جمع‌آوری و در مخازن قرار گرفت و همین باعث شد بسیاری از آنها که نفیس و فاخر بودند به علت شرایط نامناسب نگهداری، آسیب‌دیده و تخریب شوند. ویدا توحیدی، مدیرکل دفتر آموزش و

مفرغی را، از سوی دیگر موش و حیوانات موزی در مخزن موزه ملی رژه می‌رفتند و…

رسانه‌ای شدن شرایط نگهداری اشیای گرانقدر تاریخی باعث شد مسؤولان وعده تعمیرات اساسی و نگهداری مناسب اشیا در مخزن موزه ملی ایران را بدهند؛ وعده‌ای که روشن نیست عملی شده یا نه، زیرا دیگر هیچ‌گاه درها روی خبرنگاران باز نشد تا صدق وعده‌های مسؤولان آشکار شود.

شرایط نگهداری ویژه‌ای که وجود ندارد
اشیای موزه‌ای بنا بر جنس و قدمتی که دارند به مراقبت‌های ویژه نیاز دارند. تمبر، عکس و نگاتیوهای شیشه‌ای، تابلوهای نقاشی، پارچه و ترمه، کاغذ اعم از سند و نسخه‌های خطی، مفرغ، شیشه، آگینه و … هریک باید در شرایط خاصی نگهداری شود. برای نمونه نسخه‌های خطی که در طول تاریخ از حمله‌ها و جنگ‌های متعدد جان سالم به در برده‌اند، باید در دمای حدود ۱۸درجه با منها و مثبت یک یا دو درجه و رطوبتی بین ۵۰تا۶۰درصد نگهداری شوند. نور مستقیم نباید به آنها بتابد و از همه مهم‌تر باید دور از دسترس حشرات موزی باشند.

این درحالی‌است که تقریباً در هیچ یک از موزه‌های ما، حتی در کتابخانه ملی ایران شرایط نگهداری در حد استاندارد نیست. به‌خصوص در ماه‌های اخیر با قطعی برق، خطر آسیب به این اشیا و نسخه‌های خطی زیاد شده‌است. همین سال‌های اخیر بود که

به‌دلیل بارندگی بسیاری از اسناد معاصر کتابخانه و مرکز اسناد ایران از بین رفت.

تحقیق‌شان در موزه‌ها وجود دارد. این یعنی نبود شفافیت درباره موجودیت اشیای موزه‌های ایران که سبب شده گاهی درباره نگهداری آنان نیز غفلت شود.

فاجعه مخزن موزه مادر

یک بار فقط در زمان ریاست آزاده اردکانی بر موزه ملی ایران، رسانه‌ها اجازه یافتند از مخزن موزه مادر کشور دیدن کنند. بازدید خبرنگاران از مخزن موزه به مشاهده فاجعه‌ای غیرقابل وصف انجامید؛ مشاهده اشیایی که درون کارتن و روی هم نگهداری می‌شدند. برخی از اشیا اما در گونی بودند و رطوبت برخی فلزات را از بین برده بود، به‌ویژه اشیای

ایران با تمدن ۷۰۰۰ساله، گرچه در سال‌های اخیر با رشد قارچ‌گونه جویندگان گنج روبه‌رو شده تا جایی‌که در فضای مجازی به یارگیری و آموزش مشغولند و حتی توره‌ای گنج‌یابی برگزار می‌کنند، با این حال هنوز موزه‌های ایران مملو از اشیای با ارزش ناشناخته‌ای است که در شرایط مناسبی نگهداری نمی‌شوند و پژوهشگران به آنها دسترسی ندارند. این درحالی‌است که مهم‌ترین اقدام پس از کشف آثار تاریخی، حفاظت و پژوهش درباره آنهاست، دو مقوله‌ای که موزه‌های کشور ما معمولاً مشکلات عدیده‌ای با آنها دارند.

برخلاف موزه‌های بزرگ دنیا، در وبسایت موزه‌های ایران نه‌تنها نمی‌توان تصویری از اشیای موجود، چه در مخزن و چه در ویترین مشاهده کرد، بلکه حتی اطلاعات کافی نیز درباره آنها وجود ندارد، نه به زبان فارسی و نه به انگلیسی و این یعنی راه برای پژوهشگران بسته‌است. اغلب پژوهشگران ایرانی

فاطمه مراندازه
ایران

طرح:بیژن گورانی

جدول شماره ۶۰۰۵

جدول عادی

افقی: ۱) پرخاش کردن- بهتان- گفت‌وگوی خودمانی (۲) دستمزد- امیدوار- معاهده‌ای که به جنگ جهانی اول پایان داد (۳) پیاز سفت و یک تکه‌ای- زمزمه کردن- فدراسیون جهانی کشتی (۴) ضربه سر در فوتبال- گذرگاه- لباس حج (۵) نصف- انبازان- نوعی کباب (۶) فراموشکار- همبازی هاردی- کافی (۷) پایینی- پایتخت بنگلادش- اجرای اثر موسیقی در حضور مردم (۸) خواننده موسیقی اصیل ایرانی با آلوم‌های بوی بهشت و آئینه‌رو (۹) قوس‌های هلالی پیوسته- آتشخانه- کوژ (۱۰) هریک از اخلاط چهارگانه طب قدیم- ورقه فلزی بسیار نازک- فرمانده (۱۱) دارای دقت زیاد- گدایی- بی‌فایده (۱۲) خباز- ضربه‌نگ- طاقچه بالا (۱۳) دوستی و محبت- آواز آهنگین- خدایی (۱۴) مرطوب- مقابل عمدی- کیسه‌کش حمام (۱۵) بله آلمانی- آلوده به ننگ- تخته‌های ضخیم زیرریل راه‌آهن.

عمودی: ۱) بازیگر مرد فیلم نجات سرباز رایان- تغییر و تحول (۲) واقعی- ناسزاگویی- درجه حرارت (۳) واحد چلوکباب- سلاحی که پی در پی شلیک می‌کند- نسوان (۴) پدرمرده- برگشتن- سردار ایرانی در زمان خسرو پرویز (۵) لرزش ناخودآگاه اندام- ماده مخدر تریاک- شهرتوت (۶) مژکر- رمان مشهور پانولو کوئیلو- سیاره زهره (۷) شبکه استانی سیمای مرکز خراسان شمالی- دروغی- کفش پاشنه‌دار قدیمی (۸) پاداش- از بازی‌های قدیمی و اصیل ایرانی- خواری (۹) فدراسیون بین‌المللی شنا- برق‌رازانه کوئل به دلکومی رساند- بی‌حیا (۱۰) کوچک و ناچیز- فینال- نشانه

مصدر جعلی (۱۱) چهره- اعمال انعکاسی-

تیمارگر اسب (۱۲) آسانگیری- لطافت-

نقطه شروع (۱۳) تلویزیون- زن جادوگر-

پراکنده (۱۴) از بیماری‌های پوستی- نوعی سنگ قیمتی- کاخ سلطنتی (۱۵) نوازنده پیانو- اسبابی در ژیمناستیک.

جدول ویژه

افقی: ۱) غیرحرف‌ای- سیخ کباب- عمر بی‌پایان (۲) گوشه‌ای در دستگاه ماهور- پرنده شناگر- دیپلماتیک (۳) درخشندگی- خطیب- برای خدا

حل جدول ویژه شماره ۶۰۰۴

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	س	ب	و
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	ک	خ	ا
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	ی	ز	ح
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	ت	ث	ج
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	ف	ق	ک
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	گ	ج	د
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	ز	ر	س
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵	ش	ص	ط
۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰	۱۱۱	۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰	ی	ب	ا
۱۲۱	۱۲۲	۱۲۳	۱۲۴	۱۲۵	۱۲۶	۱۲۷	۱۲۸	۱۲۹	۱۳۰	۱۳۱	۱۳۲	۱۳۳	۱۳۴	۱۳۵	ت	ث	ج
۱۳۶	۱۳۷	۱۳۸	۱۳۹	۱۴۰	۱۴۱	۱۴۲	۱۴۳	۱۴۴	۱۴۵	۱۴۶	۱۴۷	۱۴۸	۱۴۹	۱۵۰	ف	ق	ک
۱۵۱	۱۵۲	۱۵۳	۱۵۴	۱۵۵	۱۵۶	۱۵۷	۱۵۸	۱۵۹	۱۶۰	۱۶۱	۱۶۲	۱۶۳	۱۶۴	۱۶۵	گ	ج	د
۱۶۶	۱۶۷	۱۶۸	۱۶۹	۱۷۰	۱۷۱	۱۷۲	۱۷۳	۱۷۴	۱۷۵	۱۷۶	۱۷۷	۱۷۸	۱۷۹	۱۸۰	ز	ر	س
۱۸۱	۱۸۲	۱۸۳	۱۸۴	۱۸۵	۱۸۶	۱۸۷	۱۸۸	۱۸۹	۱۹۰	۱۹۱	۱۹۲	۱۹۳	۱۹۴	۱۹۵	ش	ص	ط
۱۹۶	۱۹۷	۱۹۸	۱۹۹	۲۰۰	۲۰۱	۲۰۲	۲۰۳	۲۰۴	۲۰۵	۲۰۶	۲۰۷	۲۰۸	۲۰۹	۲۱۰	ی	ب	ا
۲۱۱	۲۱۲	۲۱۳	۲۱۴	۲۱۵	۲۱۶	۲۱۷	۲۱۸	۲۱۹	۲۲۰	۲۲۱	۲۲۲	۲۲۳	۲۲۴	۲۲۵	ت	ث	ج
۲۲۶	۲۲۷	۲۲۸	۲۲۹	۲۳۰	۲۳۱	۲۳۲	۲۳۳	۲۳۴	۲۳۵	۲۳۶	۲۳۷	۲۳۸	۲۳۹	۲۴۰	ف	ق	ک
۲۴۱	۲۴۲	۲۴۳	۲۴۴	۲۴۵	۲۴۶	۲۴۷	۲۴۸	۲۴۹	۲۵۰	۲۵۱	۲۵۲	۲۵۳	۲۵۴	۲۵۵	گ	ج	د
۲۵۶	۲۵۷	۲۵۸	۲۵۹	۲۶۰	۲۶۱	۲۶۲	۲۶۳	۲۶۴	۲۶۵	۲۶۶	۲۶۷	۲۶۸	۲۶۹	۲۷۰	ز	ر	س
۲۷۱	۲۷۲	۲۷۳	۲۷۴	۲۷۵	۲۷۶	۲۷۷	۲۷۸	۲۷۹	۲۸۰	۲۸۱	۲۸۲	۲۸۳	۲۸۴	۲۸۵	ش	ص	ط
۲۸۶	۲۸۷	۲۸۸	۲۸۹	۲۹۰	۲۹۱	۲۹۲	۲۹۳	۲۹۴	۲۹۵	۲۹۶	۲۹۷	۲۹۸	۲۹۹	۳۰۰	ی	ب	ا
۳۰۱	۳۰۲	۳۰۳	۳۰۴	۳۰۵	۳۰۶	۳۰۷	۳۰۸	۳۰۹	۳۱۰	۳۱۱	۳۱۲	۳۱۳	۳۱۴	۳۱۵	ت	ث	ج
۳۱۶	۳۱۷	۳۱۸	۳۱۹	۳۲۰	۳۲۱	۳۲۲	۳۲۳	۳۲۴	۳۲۵	۳۲۶	۳۲۷	۳۲۸	۳۲۹	۳۳۰	ف	ق	ک
۳۳۱	۳۳۲	۳۳۳	۳۳۴	۳۳۵	۳۳۶	۳۳۷	۳۳۸	۳۳۹	۳۴۰	۳۴۱	۳۴۲	۳۴۳	۳۴۴	۳۴۵	گ	ج	د
۳۴۶	۳۴۷	۳۴۸	۳۴۹	۳۵۰	۳۵۱	۳۵۲	۳۵۳	۳۵۴	۳۵۵	۳۵۶	۳۵۷	۳۵۸	۳۵۹	۳۶۰	ز	ر	س
۳۶۱	۳۶۲	۳۶۳	۳۶۴	۳۶۵	۳۶۶	۳۶۷	۳۶۸	۳۶۹	۳۷۰	۳۷۱	۳۷۲	۳۷۳	۳۷۴	۳۷۵	ش	ص	ط
۳۷۶	۳۷۷	۳۷۸	۳۷۹	۳۸۰	۳۸۱	۳۸۲	۳۸۳	۳۸۴	۳۸۵	۳۸۶	۳۸۷	۳۸۸	۳۸۹	۳۹۰	ی	ب	ا
۳۹۱	۳۹۲	۳۹۳	۳۹۴	۳۹۵	۳۹۶	۳۹۷	۳۹۸	۳۹۹	۴۰۰	۴۰۱	۴۰۲	۴۰۳	۴۰۴	۴۰۵	ت	ث	ج
۴۰۶	۴۰۷	۴۰۸	۴۰۹	۴۱۰	۴۱۱	۴۱۲	۴۱۳	۴۱۴	۴۱۵	۴۱۶	۴۱۷	۴۱۸	۴۱۹	۴۲۰	ف	ق	ک
۴۲۱	۴۲۲	۴۲۳	۴۲۴	۴۲۵	۴۲۶	۴۲۷	۴۲۸	۴۲۹	۴۳۰	۴۳۱	۴۳۲	۴۳۳	۴۳۴	۴۳۵	گ	ج	د
۴۳۶	۴۳۷	۴۳۸	۴۳۹	۴۴۰	۴۴۱	۴۴۲	۴۴۳	۴۴۴	۴۴۵	۴۴۶	۴۴۷	۴۴۸	۴۴۹	۴۵۰	ز	ر	س
۴۵۱	۴۵۲	۴۵۳	۴۵۴	۴۵۵	۴۵۶	۴۵۷	۴۵۸	۴۵۹	۴۶۰	۴۶۱	۴۶۲	۴۶۳	۴۶۴	۴۶۵	ش	ص	ط
۴۶۶	۴۶۷	۴۶۸	۴۶۹	۴۷۰	۴۷۱	۴۷۲	۴۷۳	۴۷۴	۴۷۵	۴۷۶	۴۷۷	۴۷۸	۴۷۹	۴۸۰	ی	ب	ا
۴۸۱	۴۸۲	۴۸۳	۴۸۴	۴۸۵	۴۸۶	۴۸۷	۴۸۸	۴۸۹	۴۹۰	۴۹۱	۴۹۲	۴۹۳	۴۹۴	۴۹۵	ت	ث	ج
۴۹۶	۴۹۷	۴۹۸	۴۹۹	۵۰۰	۵۰۱	۵۰۲	۵۰۳	۵۰۴	۵۰۵	۵۰۶	۵۰۷	۵۰۸	۵۰۹	۵۱۰	ف	ق	ک
۵۱۱	۵۱۲	۵۱۳	۵۱۴	۵۱۵	۵۱۶	۵۱۷	۵۱۸	۵۱۹	۵۲۰	۵۲۱	۵۲۲	۵۲۳	۵۲۴	۵۲۵	گ	ج	د
۵۲۶	۵۲۷	۵۲۸	۵۲۹	۵۳۰	۵۳۱	۵۳۲	۵۳۳	۵۳۴	۵۳۵	۵۳۶	۵۳۷	۵۳۸	۵۳۹	۵۴۰	ز	ر	س
۵۴۱	۵۴۲	۵۴۳	۵۴۴	۵۴۵	۵۴۶	۵۴۷	۵۴۸	۵۴۹	۵۵۰	۵۵۱	۵۵۲	۵۵۳	۵۵۴	۵۵۵	ش	ص	ط
۵۵۶	۵۵۷	۵۵۸	۵۵۹	۵۶۰	۵۶۱	۵۶۲	۵۶۳	۵۶۴	۵۶۵	۵۶۶	۵۶۷	۵۶۸	۵۶۹	۵۷۰	ی	ب	ا
۵۷۱	۵۷۲	۵۷۳	۵۷۴	۵۷۵	۵۷۶	۵۷۷	۵۷۸	۵۷۹	۵۸۰	۵۸۱	۵۸۲	۵۸۳	۵۸۴	۵۸۵	ت	ث	ج
۵۸۶	۵۸۷	۵۸۸	۵۸۹	۵۹۰	۵۹۱	۵۹۲	۵۹۳	۵۹۴	۵۹۵	۵۹۶	۵۹۷	۵۹۸	۵۹۹	۶۰۰	ف	ق	ک
۶۰۱	۶۰۲	۶۰۳	۶۰۴	۶۰۵	۶۰۶	۶۰۷	۶۰۸	۶۰۹	۶۱۰	۶۱۱	۶۱۲	۶۱۳	۶۱۴	۶۱۵	گ	ج	د
۶۱۶	۶۱۷	۶۱۸	۶۱۹	۶۲۰	۶۲۱	۶۲۲	۶۲۳	۶۲۴	۶۲۵	۶۲۶	۶۲۷	۶۲۸	۶۲۹	۶۳۰	ز	ر	س
۶۳۱	۶۳۲	۶۳۳	۶۳۴	۶۳۵	۶۳۶	۶۳۷	۶۳۸	۶۳۹	۶۴۰	۶۴۱	۶۴۲	۶۴۳	۶۴۴	۶۴۵	ش	ص	ط
۶۴۶	۶۴۷	۶۴۸	۶۴۹	۶۵۰	۶۵۱	۶۵۲	۶۵۳	۶۵۴	۶۵۵	۶۵۶	۶۵۷	۶۵۸	۶۵۹	۶۶۰	ی	ب	ا
۶۶۱	۶۶۲	۶۶۳	۶۶۴	۶۶۵	۶۶۶	۶۶۷	۶۶۸	۶۶۹									